

Vaikeavammaisten kuntoutus:

Jo luodut hoitosuhteet vaarassa katketa Kelan kilpailutuksen tuloksena

Tuki- ja liikuntaelinliitto Tule ry on saanut kansalais-, potilas- ja asiantuntijajärjestöjä edustavilta jäsenyhteisöiltään huolestunutta palautetta koskien Kelan uusinta vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen kilpailutusta.

Kilpailutus karsi muutaman euron marginaalilla palveluntuottajien joukosta toimijoita, joilla oli korkeat laatupisteet ja vaikeavammaisten vaativassa terapiassa tarvittavaa erityisosaamista.

Nyt huolena on, että kilpailutuksen seurauksena monen vaikeavammaisen oman arkensa tueksi huolella rakentama ja vakiintunut hoitopolku katkeaa, koska monet vaikeavammaiset ovat menettämässä pitkäaikaisen terapeutinsa. Kuten Invalidiliittokin on kannanotossaan todennut, vaarana on, että korkealaatuinen kuntoutus ajetaan alas.

E erityisen valitettava tilanne on siksi, että kuntoutuksessa ollaan jo aivan lähivuosina siirtymässä järjestelmään, jossa vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen asiakkaat voivat itse valita kuntouttajansa hyväksytyjen palveluntarjoajien joukosta. Kilpailutus voi myös johtaa tilanteeseen, jossa luotetut, toimintaansa Kelan standardien mukaan kehittäneet palveluntuottajat joutuvat lopettamaan toimintansa, koska eivät hyvinkin pienen hintaeron vuoksi kuulu enää 1.1.2019 alkavalla kaudella Kelan palveluntuottajiksi hyväksytyjen joukkoon.

Tilanne on nostanut laajaa vastarintaa ja ihmetystä niin kuntoutujien kuin kuntoutuksen asiantuntijoiden piirissä. Nykyisen kilpailutuksen tuloksena näyttää siltä, että uudistus rikkoo jatkuvuuden ja monen vammaisten henkilöiden merkityksellisiä kuntoutussuhteita elämänmittaisessa palvelussa. Moni on esittänyt myös huolensa, onko kilpailutuksessa yksilöllisten ja pitkäaikaisten sekä toistuvien hoito- ja sosiaalipalvelujen turvaamiseksi otettu riittävästi huomioon palvelujen käyttäjien erityistarpeet ja onko palvelujen käyttäjiä riittävästi kuultu, kuten sosiaali- ja terveystieteiden hankintoihin liittyvä laki määrää.

Myös kokonaistaloudellisuus on unohtunut. Suomen taloudessa etsitään säästöjä. Vaarana on, että muutokset kuntoutuspoluissa johtavat tilanteeseen, joka lisää kuluja perus- ja erikoisterveydenhuollossa hoitopolkujen häiriintyessä ja niitä uudelleen rakennettaessa. Uhkana on myös, että matkakustannukset lisääntyvät. Kuntoutajat eivät voi käyttää enää ehkä lähipalvelua, vaan tarvitsevat taksin tai muun järjestelyn päästäkseen kuntoutukseen.

Kelan kilpailutuksen aikaansaama uhkakuva on merkittävä. Kuten nimikin sanoo, kyse on vaativimman asiakasryhmän kuntoutuksesta.

Tuki- ja liikuntaelinliitto Tule ry:n saama viesti kentältä on, että sekä kuntoutujat että kuntoutusalan työntekijät ovat tuskastuneita epätietoisuuteen. Miten käy kuntoutuksen Suomessa?

Lisätietoja:

Tuki- ja liikuntaelinliitto Tule ry

Toiminnanjohtaja Marja Kinnunen marja.kinnunen@suomentule.fi puh. 050 354 5635

Puheenjohtaja Katriina Lahti puheenjohtaja@suomentule.fi puh. 050 556 5103

Mikäli toivotte kuntoutuspalveluiden käyttäjän näkökulmaa, seuraavat ihmiset ovat lupautuneet kertomaan tilanteesta omasta näkökulmastaan:

Kuntoutusta tarvitsevien kaksospoikien äiti: Outi Järvinen, p. 050 350533, jarvout@gmail.com

Neurologista kuntoutusta tarvitseva aikuisasiakas: Ulla Siikanen p. 040 727 6163, siikanenulla@gmail.com

Tuki- ja liikuntaelinliitto - Tule ry on yhteistyöelin, joka luo edellytyksiä tule-terveyden ja toimintakyvyn edistämiseksi sekä tule-sairauksien ja niistä aiheutuvien ongelmien vähentämiseksi. Tule ry:n jäsenyhteisöinä on 14 valtakunnallista tuki- ja liikuntaelinterveyden organisaatiota. Jäsenet ovat kansalais-, potilas-, asiantuntija- ja ammattilaisjärjestöjä, joissa on yhteensä noin 60 000 henkilöjäsentä tai toimijaa.